

סיפור ניצחון

ערב ראש השנה ה'תשפ"ה

בית יוצר
לבניין הרוח
חיל החינוך והנוער

מפקדים, מפקדות. שנה חדשה בפתח.

המלחמה בזירותיה השונות נמשכת, אדישה לחילופי התאריכים, העונות, והשנים.

ובכל זאת, בתוך הכאוס הגדול של מעגלי הזמן, ניתנו לו לאדם מועדים וחגים, כדי לתת סימנים בחייו, כדי לעשות בהם סדר, כדי להעניק לעצמנו אפשרות, בחיים הפרטיים והלאומיים כאחד - לעצור, ולו לרגע. בגבול הלבנון, בשכם, על סף הפיר ברצועת עזה, בקצה גבול אדום, בסוף האופק של הים, בין שמים לארץ - לעצור לרגע, לחתום פרק, לפתוח אחד חדש, ולזכור ששניהם חלק מסיפור אחד ארוך.

"אנו עומדים על סף מפנה רב תמורות, שלא היה אולי כדוגמתו בתולדותינו. מתחוללת מהפכה יסודית בהיסטוריה היהודית", כך כתב דוד בן גוריון אי שם בימים שבין מבצע חירם למבצע חורב. דברים שמהדהדים כאילו נכתבו בעיצומו של ליל המטח והיריטים של אמש, או בכל ערב דרמטי אחר של החודשים האחרונים. ואז, בעיצומה של מלחמת הקוממיות מתפנה ראש הממשלה ושר הביטחון לטעון טענה: דרוש סיפור, ולא רק ניצחון. "כאן אפשר לשאול", מתעכב הזקן, "למה הדיבורים והבירורים עכשיו? כלום אין חובתנו לרכז עכשיו כל מעיינותינו וכוחותינו במטרה אחת ויחידה - למען הניצחון?" ומשיב: "התשובה היא פשוטה: בירור זה הוא צורך הניצחון. לא ננצח בכוח פיסי שלנו בלבד [...] לנו דרוש יתרון רוחני".

ה"תחרות" האסטרטגית כאן היא לא רק על עליונות אווירית, מודיעינית, טכנולוגית - אלא גם על היכולת לספר את הסיפור של תקומת ישראל בארצו; לספר אותו כסיפור חיוני, מעורר השראה וגאווה. להיות עם חופשי בארצו. להגן על קיומה של המדינה, על עצמאותה ועל ביטחון אזרחיה ותושביה.

כמה אנחנו מתפנים לספר את הסיפור הזה לפקודינו? כמה אנחנו עצמנו מצליחים לראות, בתוך הרעש הגדול - את הסיפור השלם? היו לנו כמה מבצעים בשנים האחרונות שאיכשהו תמיד נגמרו בשיחה על "תמונת ניצחון". נראה שהדיבור הזה נעדר מהמלחמה הזו. ואני לא חושב שזה בגלל המילה ניצחון. זה יותר בגלל העניין עם התמונה: זו לא מלחמה עם תמונה בקצה, זו מלחמה שבמידה רבה היא מאבק בין סיפורים. והיכולת לעסוק בסיפור הזה, תוך כדי הלחימה, תוך כדי המלחמה - היא צורך הניצחון והיא חלק מהדרך אליו.

"חשבנו שהמשימה של המייסדים הושלמה", אמר השבוע המנכ"ל הנערץ של דפוס בארי בטקס בבית הפלמ"ח. "חשבנו, אבל התברר שאנחנו רק באמצע הדרך, הסיפור שלנו טרם הושלם. [...] הגורל הוליך אותנו לנקודה הזאת. מכאן כל אחד יכול לבחור מי הוא ולאן הוא הולך. אנחנו לא מתכוונים לוותר על חלקת האדמה שהסבים והאבות שלנו העניקו לנו. בכוונתנו לנסות ולהפוך את השבר הגדול לסיפור של תקומה".

עולה לבמה בחור, שאמור להיראות כמו מנכ"ל של בית דפוס, ונראה כמו שילוב של מישהו מהנוי של הקיבוץ והיפסטר תל אביבי, כשברקע אתה יודע שעבר עליו הנורא מכל, ומסביר לך שעוד לא אבדה תקוותו. מאיפה האנשים האלה? מאיפה הכוחות הנבואיים שלו? מאיפה הכוחות של שרית זוסמן, שמסבירה מעל קברו של בנה, רב סמל במילואים בן זוסמן, זכרו לברכה, שנפל בקרבות בעזה: "בתור מספרת סיפורים אני אומרת לכם, לסיפור שלנו יהיה סוף טוב [...] אנחנו נחיה ונשגשג ונבנה". ההתחלה של הסוף הטוב הזה קשורה לניצחון הרוח והרצון, היא קשורה לאומץ הלב של דור המפקדים והמפקדות, הלוחמים והלוחמות. היא קשורה לכומר ההתאוששות וההתמדה של צה"ל בשנה האחרונה. זה סיפור יחיד במינו. לסיפור שלנו אין אח ורע בתולדות העמים ואנחנו כותבים אותו פרק אחר פרק, ויהיה לו סוף טוב מפני שמדינה שלהם קוראים "התקווה" לא יכולה לבחור אחרת.

לפרק הזה בסיפור יהיה סוף טוב, וראש השנה החדשה הוא הזדמנות טובה לספר אותו. כמו שאמר הזקן - זהו צורך הניצחון. היכן שתהיו, בכל קצוות הארץ לאורכה, לרוחבה ומחוצה לה, מי ייתן ויתקיים בנו הפיוט:

תכלה שנה וקללותיה

תחל שנה וברכותיה

תא"ל סמואל קצין
בומנדיל החינוך והנוער הראשי

סמואל